

TVORNICA CEMENTA KAKANJ D.D. I OVISNA DRUŠTVA

Financijska izvješća na dan 31. prosinca 2013. godine
zajedno s izvješćem neovisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Profil Društva	1
Odgovornost za financijska izvješća	3
Izvješće neovisnog revizora	4
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.	6
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.	7
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.	8
Izvješće o financijskom položaju Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.	10
Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.	12
Izvješće o novčanim tijekovima Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.	13
Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.	14
Izvješće o promjenama kapitala Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.	15
Bilješke uz financijska izvješća	16

Profil Društva

Povijest i nastanak

Tvornica cementa Kakanj (dalje: „Društvo”) je dioničko društvo, upisano u sudski registar Kantonalnog suda u Zenici, Bosna i Hercegovina, 18. studenog 1991. godine promjenom statusa iz društvenog poduzeća u dioničko društvo. Do tada, Društvo je postojalo kao dio društva GIK „Hidrogradnja” Sarajevo. U privatizacijskom postupku 2000. godine HeidelbergCement AG stekao je 51% udjela u vlasništvu. U ožujku 2001. godine dionice su prenesene na HZK Beteiligungesellschaft mbH Heidelberg u Njemačkoj, a tijekom 2003. godine udio je povećan na 73,94%. U srpnju 2006. godine, udio od 73,94% dionica prenesen je od HZK Beteiligungesellschaft mbH u CEEMINVESTMENT Fund. Oba su Društva dio HeidelbergCement Grupe. Nakon navedene transakcije Dunav Drava, koja je u vlasništvu HeidelbergCement AG (50%) i Schwenka (50%), došla je u posjed 85,94% vlasništva Društva.

Na dan 31. prosinca 2013. godine većinski dioničar Tvornice cementa Kakanj je Ceeminvestment, Hertogenbosch, Nizozemska, sa udjelom od 93,27%, a ostali dioničari su PIF-ovi, razni investicijski fondovi i fizičke osobe.

Krajnji vlasnici društva su Heidelberg Cement AG i SCHWENK AG.

Djelatnosti društva

Glavne djelatnosti Društva su navedene ispod:

- Proizvodnja cementa
- Vađenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, vapnenca, gipsa, krede i škriljevca
- Proizvodnja proizvoda od betona za građevinske svrhe
- Proizvodnja proizvoda od gipsa za građevinske svrhe
- Proizvodnja gotove betonske smjese
- Proizvodnja maltera
- Proizvodnja građevinske stolarije i elemenata
- Proizvodnja vlaknastih zacementiranih proizvoda
- Proizvodnja ostalih proizvoda od betona, cementa, gipsa i vještačkog kamena
- Trgovina na veliko ostacima i otpacima
- Djelatnosti pakiranja
- Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti

Na dan 31. prosinca 2013. godine Društvo je imalo 247 zaposlenika dok je Grupa imala 316 zaposlenika (na dan 31. prosinca 2012; Društvo 261, Grupa 329).

Profil Društva (nastavak)

Financijski pregled i strategija

Kako bi osiguralo uspješni put u budućnost, Društvo se usredotočilo na sljedeće strategijske ciljeve:

- Povećanje tržišnog učešća i zadržavanje vodeće pozicije na domaćem tržištu
- Nadogradnja i podizanje nivoa usluga u skladu sa potrebama kupaca i zahtjevima tržišta
- Jačanje distributivnih kanala prodaje
- Otvaranje novih tržišta u široj regiji
- Konstantno održavanje kvaliteta proizvoda i usluga u skladu sa zahtjevima propisanim normama i standardima
- Inovacije u proizvodnji cementa uvođenjem novih vrsta cementa kao odgovor na zahtjeve tržišta
- Podizanje kompletne tehnologije proizvodnje cementa na viši nivo u skladu sa zahtjevima evropskih standarda
- Primjena poslovanja na principima održivog razvoja kao temeljne odrednice razvoja Društva
- Zaštita životne sredine u skladu sa zahtjevima standarda ISO 14001:2004
- Zdravlje i sigurnost u skladu sa zahtjevima standarda OHSAS 18001:2007
- Uvođenje BL AGG
- Integracija RMX aktivnosti i distribucije cementa u Hrvatskoj s ciljem povećanja izvoza na hrvatsko tržište
- Konstantni rast , razvoj i povećanje poslovnih prihoda kao i povrat na uloženi kapital dioničara

Članovi Uprave su:

Ime:	Položaj:	Od:	Angažman istječe:
Branimir Muidža	Direktor Društva	15. svibnja 2010. godine	15. svibnja 2014. godine
Zehra Obralića	Izvršni direktor za ekonomske i financijske poslove	15. svibnja 2010. godine	15. svibnja 2014. godine
Izudin Neimarlića	Izvršni direktor za proizvodnju i tehničke poslove	15. svibnja 2010. godine	15. svibnja 2014. godine

Članovi Nadzornog odbora su:

Ime:	Položaj:	Od:	Angažman istječe:
Janos Szarkandi	Predsjednik	17. rujna 2008. godine	10. svibnja 2016. godine
Andreas Kern	Član	17. rujna 2008. godine	10. svibnja 2016. godine
Gerhard Hugo Hirth	Član	17. rujna 2008. godine	10. svibnja 2016. godine

Članovi Odbora za reviziju su:

Ime:	Položaj:	Od:	Angažman istječe:
Milan Dmitrović	Predsjednik Odbora za reviziju	17. rujna 2008. godine	10. svibnja 2016. godine
Hajrudin Hadžimehović	Član Odbora za reviziju	17. rujna 2008. godine	10. svibnja 2016. godine
Dr. Ante Domazet	Član Odbora za reviziju	10. svibnja 2012. godine	10. svibnja 2016. godine

Odgovornost za financijska izvješća

Temeljem Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 32/05), Uprava je dužna osigurati da financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu sa računovodstvenim propisima primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine („Federacija“). Računovodstveni propisi primjenjivi u Federaciji temelje se na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji prema kojima društva svoja financijska izvješća sastavljaju i objavljuju u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim dopunama i tumačenjima, te Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) i njihovim dopunama i tumačenjima koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde i koji su prevedeni od strane Saveza računovođa, revizora i financijskih djelatnika u Federaciji. Odluka o objavi standarda broj O-1/4-2010 od 28. travnja 2010. godine je obvezujuća za razdoblja koja počinju od 1 siječnja 2010. godine.

Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi financijskih izvješća.

Pri izradi financijskih izvješća Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi te;
- da se financijska izvješća pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 38/09). Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Odobreno i potpisano u ime Uprave:

Direktor

Branimir Muidža

Član Uprave

Zehra Obralića

Tvornica cementa Kakanj d.d.

Selima ef. Merdanovića 146

72 240 Kakanj

Bosna i Hercegovina

Kakanj, 24. siječnja 2014. godine

3 Tvornica cementa Kakanj d.d. i ovisna društva

Building a better
working world

Ernst & Young d.o.o.
Fra. Andrija Žvizdovića 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina – Bosnia and Herzegovina

Tel: +387 33 296 308
Fax: +387 33 296 309
www.ey.com/ba

Izvešće neovisnog revizora

Upravi i Dioničarima Društva Tvornice cementa Kakanj d.d.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvješća dioničkog društva Tvornica cementa Kakanj (dalje: Društvo) i njegovih ovisnih društava (zajedno Grupa) koja uključuju izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2013. godine, izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama kapitala i izvješće o novčanom tijekovima za godinu tada završenu, te sažetak značajnijih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije (koji su prikazani na stranicama 6 do 52).

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih financijskih izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvješća koja su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim konsolidiranim i pojedinačnim financijskim izvješćima na osnovi naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim pravilima, i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćima. Odabrani postupci ovise o revizorovoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća uslijed prijevare ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivnu prezentaciju financijskih izvješća kako bi se oblikovali revizorski postupci koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija također uključuje ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je obavila Uprava, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije financijskih izvješća.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

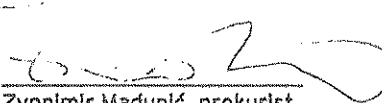

Building a better
working world

Izvešće neovisnog revizora (nastavak)

Mišljenje

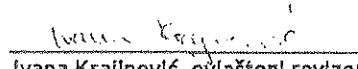
Prema našem mišljenju konsolidirana i pojedinačna financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2013. godine, njihove financijske rezultate i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zvonimir Mađunić, prokurist

Ernst & Young d.o.o. Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 24. siječnja 2014. godine

Ivana Krajinović, ovlaštena revizor

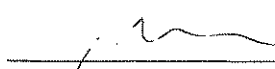
Konsolidirano Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.
 Za godinu koje završava 31. prosinca 2013. godine

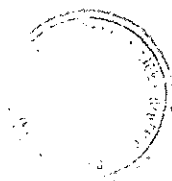
	Bilješke	2013 Tisuće KM	2012 Tisuće KM
Prihod od prodaje	3	94.357	90.052
Troškovi prodaje	4	(67.861)	(72.067)
Bruto dobit		26.496	17.985
Ostali operativni prihodi		48	68
Opći i administrativni troškovi	5	(8.295)	(7.598)
Dobit iz poslovnih aktivnosti		18.249	10.455
Ostali prihodi	6	1.105	958
Gubitak s osnove zajedničkog ulaganja	14	(97)	(417)
Ostali rashodi	7	(3.013)	(1.923)
Neto financijski prihodi	8	928	847
Dobit prije oporezivanja		17.172	9.920
Porez na dobit	9	(245)	(102)
Dobit godine		16.927	9.818
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		16.927	9.818
Zarada po dionici <i>osnovne i razrijeđene zarade po dionici, za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva</i>	10	1,79 KM	1,04 KM

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvješća.

Odobrili i potpisali u ime Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d. 24. siječnja 2014. godine:

Predsjednik Uprave

Branimir Muidža

Član Uprave

Zehra Obralića

Izvešće o sveobuhvatnoj dobiti Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.

Za godinu koja završava 31. prosinca 2013. godine

	Bilješke	2013 Tisuće KM	2012 Tisuće KM
Prihod od prodaje	3	71.867	68.488
Troškovi prodaje	4	(48.172)	(51.174)
Bruto dobit		23.695	15.314
Ostali operativni prihodi		31	57
Opći i administrativni troškovi	5	(6.501)	(5.952)
Dobit iz poslovnih aktivnosti		17.225	9.419
Ostali prihodi	6	282	444
Ostali rashodi	7	(1.207)	(717)
Prihod od dividendi ovisnog društva		1.266	-
Neto financijski prihodi	8	714	383
Dobit prije oporezivanja		18.280	9.529
Porez na dobit	9	(94)	(105)
Dobit godine		18.186	9.424
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		18.186	9.424

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvješća.

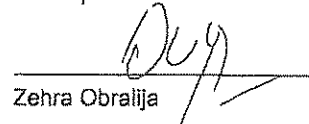
Odobrili i potpisali u ime društva Tvornica cementa Kakanj d.d. 24. siječnja 2014. godine:

Predsjednik Uprave

Branimir Muđić

Član Uprave

Zehra Obralića

Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.
 Na dan 31. prosinca 2013. godine

	Bilješke	31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	31. prosinca 2012. godine Tisuće KM
AKTIVA			
Dugotrajna imovina			
Materijalna imovina	11	107.838	115.504
Nematerijalna imovina	12	800	822
Ulaganje u zajedničke pothvate	14	795	1.117
Ostala finansijska imovina	15	683	754
		<u>110.116</u>	<u>118.197</u>
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	11.084	13.390
Potraživanja od kupaca	17	18.927	15.698
Financijska imovina	18	107	57
Ostala potraživanja		213	633
Novac i novčani ekvivalenti	19	37.261	24.981
		<u>67.592</u>	<u>54.759</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>177.708</u>	<u>172.956</u>

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.
(nastavak)

Na dan 31. prosinca 2013. godine

PASIVA		31. prosinca	31. prosinca
		2013. godine	2012. godine
		Tisuće KM	Tisuće KM
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	20	94.765	94.765
Zadržana dobit		26.388	27.405
Zakonske rezerve		26.338	26.338
Revalorizacijske rezerve		413	413
Dobit tekuće godine		16.927	9.818
Ukupno kapital		164.831	158.739
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	21	1.353	1.399
		1.353	1.399
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima	22	8.451	10.373
Ostale obveze	23	2.748	2.294
Rezerviranja za nefakturirane troškove		325	151
		11.524	12.818
UKUPNA PASIVA		177.708	172.956

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvješća.

Odobрили i potpisali u ime Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d. 24. siječnja 2014. godine:

Predsjednik Uprave:

Branimir Muđža

Član Uprave:

Zehra Obralića

Izvešće o finansijskom položaju Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.

Na dan 31. prosinca 2013. godine

	Bilješke	31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	31. prosinca 2012. godine Tisuće KM
AKTIVA			
Dugotrajna imovina			
Materijalna imovina	11	92.887	98.864
Nematerijalna imovina	12	257	295
Ulaganja u ovisna društva	13	24.452	24.452
Ostala finansijska imovina	15	683	754
		<u>118.279</u>	<u>124.365</u>
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	10.026	11.782
Potraživanja od kupaca	17	12.985	9.246
Financijska imovina	18	107	57
Ostala potraživanja		52	120
Novac i novčani ekvivalenti	19	30.781	18.618
		<u>53.951</u>	<u>39.823</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>172.230</u>	<u>164.188</u>

Izvešće o finansijskom položaju Društva Tvornica cementa Kakanj d.d. (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2013. godine

		31. prosinca 2013. godine	31. prosinca 2012. godine
		Tisuće KM	Tisuće KM
PASIVA			
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	20	94.765	94.765
Zadržana dobit		24.892	24.892
Zakonske rezerve		26.338	26.338
Dobitak tekuće godine		18.186	9.424
		<u>164.181</u>	<u>155.419</u>
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	21	1.353	1.399
		<u>1.353</u>	<u>1.399</u>
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima	22	4.339	5.490
Ostale obveze	23	2.319	1.857
Rezerviranja za nefakturirane troškove		38	23
		<u>6.696</u>	<u>7.370</u>
UKUPNA PASIVA		<u>172.230</u>	<u>164.188</u>

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvješća.

Odobrili i potpisali u ime društva Tvornica cementa Kakanj d.d. 24. siječnja 2014. godine:

Predsjednik Uprave:

Branimir Muidža

Član Uprave

Zehra Obratlija

Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	2013. godina Tisuće KM	2012. godina Tisuće KM
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti</i>		
Dobit godine	16.927	9.818
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija	11.096	10.902
Udjel u gubitku ulaganja u zajednički pothvat (Povećanje)/ smanjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	97 (2.809)	343 1.860
Smanjenje financijske imovine	21	77
Smanjenje zaliha (Smanjenje) kratkoročnih obveza i rezervacija	2.306 (1.115)	383 (878)
Tečajne razlike	93	-
Neto novčani priljev iz poslovnih aktivnosti	26.616	22.505
<i>Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti</i>		
Povećanje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	(3.899)	(2.020)
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	398	94
Neto novčani (odljev) iz investicijskih aktivnosti	(3.501)	(1.926)
<i>Novčani tok iz financijskih aktivnosti</i>		
Isplaćene dividende	(10.690)	(17.206)
Neto novčani (odljev) iz financijskih aktivnosti	(10.690)	(17.206)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	12.425	3.373
Tečajne razlike	(145)	(35)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja (bilješka 19)	24.981	21.643
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja (bilješka 19)	37.261	24.981

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvješća.

Izvešće o novčanim tijekovima Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	2013. godina Tisuće KM	2012. godina Tisuće KM
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti</i>		
Dobit godine	18.186	9.424
<i>Usklađenja:</i>		
Amortizacija	9.318	9.124
(Povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(3.726)	(626)
Smanjenje zaliha	1.756	434
(Smanjenje) kratkoročnih obveza i rezervacija	(720)	(376)
Neto novčani priljev iz poslovnih aktivnosti	24.814	17.980
<i>Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti</i>		
Povećanje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	(3.307)	(1.089)
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	4	7
Povrat danih kredita	76	77
Neto novčani (odljev)/ priljev iz investicijskih aktivnosti	(3.227)	(1.005)
<i>Novčani tijek iz financijskih aktivnosti</i>		
Primljene dividende ovisnih društava	1.266	-
Isplaćene dividende	(10.690)	(17.206)
Neto novčani odljev iz financijskih aktivnosti	(9.424)	(17.206)
Neto povećanje/ (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	12.163	(231)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja (bilješka 19)	18.618	18.849
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja (bilješka 19)	30.781	18.618

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala Grupe Tvornica cementa Kakanj d.d.
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	Upisani kapital	Zadržani dobitak	Zakonske rezerve	Revalorizacijske rezerve	Dobitak tekuće godine	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Na dan 31. prosinca 2011. godine	94.765	27.316	26.338	413	17.355	166.187
Raspodjela dobiti iz 2011. godine	-	17.355	-	-	(17.355)	-
Isplata dividendi	-	(17.206)	-	-	-	(17.206)
Tečajne razlike	-	(60)	-	-	-	(60)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	9.818	9.818
Na dan 31. prosinca 2012. godine	94.765	27.405	26.338	413	9.818	158.739
Raspodjela dobiti iz 2012. godine	-	9.818	-	-	(9.818)	-
Isplata dividendi	-	(10.690)	-	-	-	(10.690)
Tečajne razlike	-	(145)	-	-	-	(145)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	16.927	16.927
Na dan 31. prosinca 2013. godine	94.765	26.388	26.338	413	16.927	164.831

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvješća.

Izvešće o promjenama kapitala Društva Tvornica cementa Kakanj d.d.
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	Upisani kapital	Zadržani dobitak	Zakonske rezerve	Dobitak tekuće godine	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Na dan 31. prosinca 2011. godine	94.765	24.892	26.338	17.206	163.201
Raspodjela dobiti iz 2011. godine	-	17.206	-	(17.206)	-
Isplata dividendi	-	(17.206)	-	-	(17.206)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	9.424	9.424
Na dan 31. prosinca 2012. godine	94.765	24.892	26.338	9.424	155.419
Raspodjela dobiti iz 2012. godine	-	9.424	-	(9.424)	-
Isplata dividendi	-	(9.424)	-	-	(9.424)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	18.186	18.186
Na dan 31. prosinca 2013. godine	94.765	24.892	26.338	18.186	164.161

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvješća.

1 Korporativne informacije

Financijska izvješća za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 24. siječnja 2014. godine. Grupa je osnovana i posluje u Bosni i Hercegovini te se njenim dionicama trguje na burzi. Sjedište je na adresi Selima ef. Merdanovića 146, Kakanj, Bosna i Hercegovina.

2.1 Osnove sastavljanja

Financijska izvješća Društva i konsolidirana financijska izvješća Grupe sastavljena su u skladu s računovodstvenim propisima primjenjivim u Federaciji Bosne i Hercegovine („Federacija“). Računovodstveni propisi primjenjivi u Federaciji temelje se na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji („Zakon“) (Službene novine 83/09). Društva sastavljaju i objavljuju svoja financijska izvješća u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“), njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja standarda“), te Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja („MSFI“) i njihovim dopunama i tumačenjima („Tumačenja međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja“) koje je izdao Odbor za Međunarodne standarde („IASB“ ili „Odbor“), koji su prevedeni i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i financijskih djelatnika u Federaciji (prema ovlasti Komisije za računovodstvo Bosne i Hercegovine, broj 2-11/06). Odluka o objavi standarda broj O-1/4-2010 od 28. travnja 2010. godine je obvezujuća za razdoblja koja počinju 1. siječnja 2010. godine. Ova odluka uključuje MRS-ove, MSFI-jeve i tumačenja objavljena od strane Odbora i potvrđena od strane EFRAG-a („European Financial Reporting Advisory Group“) do listopada 2009. Svi prethodno objavljeni standardi koji su naknadno potvrđeni od strane EFRAG-a i novi ili dopunjeni MSFI-jevi i tumačenja objavljena od strane Odbora nakon listopada 2009. godine nisu prevedeni i objavljeni te stoga nisu primijenjeni u sastavljanju ovih financijskih izvješća. Sukladno tome, financijska izvješća nisu sastavljena u skladu sa svim odredbama MSFI-jeva.

2.2 Osnove računovodstva

Grupa svoje financijske evidencije vodi u službenoj valuti Federacije BiH konvertibilnim markama (KM), u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine i računovodstvenim principima i praksi koju primjenjuju poduzetnici u Federaciji. Financijska izvješća Društva i konsolidirana financijska izvješća Grupe pripremljena su prema načelu povijesnog troška uz iznimke koje dopuštaju primjenjivi MRS-evi i MSFI-jevi. Svi iznosi su zaokruženi na najbližu tisuću (Tisuće KM), osim ako je drugačije navedeno. Tečaj KM u odnosu na EUR je fiksna. Važeći tečaj koji je objavila Centralna banka Bosne i Hercegovine bio je KM 1,955830 za 1 EUR na dan 31. prosinca 2013. i 31. prosinca 2012. godine.

2.3 Osnove konsolidacije

Konsolidirana financijska izvješća uključuju financijska izvješća Društva Tvornica cementa Kakanj d.d. i povezanih društava na dan 31. prosinca svake godine.

Ovisna društva se u potpunosti konsolidiraju počevši od datuma stjecanja, pod kojim se podrazumijeva datum kada Grupa stekne kontrolu te se nastavljaju konsolidirati sve do datuma prestanka takve kontrole. Financijska izvješća ovisnih društava sastavljena su za isto financijsko razdoblje kao i matično društvo koristeći dosljedne računovodstvene politike. Sva stanja, transakcije, prihodi, rashodi te dobiti, gubici i dividende, koji proizlaze iz transakcija unutar Grupe, u potpunosti se eliminiraju.

2.4 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Pri izradi financijskih izvješća menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obveza u budućim razdobljima.

Procjene i pretpostavke

Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su ispod. Grupa je svoje prosudbe i procjene temeljila na činjenicama koje su bile dostupne u trenutku sastavljanja financijskih izvješća. Međutim, postojeće prosudbe i procjene o budućnosti se mogu promijeniti uslijed promjena na tržištu ili okolnosti na koje Grupa nema utjecaja. Takve promjene se odražavaju u prosudbama u trenutku njihova nastajanja.

Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja

Društvo redovito prati starosnu strukturu potraživanja od kupaca. Za potraživanja starija od 360 dana se pokreću sudski postupci (mogu i ranije po zahtjevu Direktora ili Rukovodioca prodaje). Po proteku roka od 360 dana vrši se ispravak iznosa potraživanja na individualnoj osnovi. Detalji vezani uz potraživanja od kupaca i ispravak vrijednosti potraživanja prikazani su u bilješci 17.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Umanjenje vrijednosti postoji kada neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njen nadoknadivi iznos odnosno njenu fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje ili vrijednost u upotrebi ovisno o tome što je veće. Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u upotrebi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz budžeta za sljedećih pet godina. Nadoknadivi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Knjigovodstvena vrijednost goodwilla na dan 31. prosinca 2013. godine iznosila je 487 tisuća KM (2012. godine je iznosila 487 tisuća KM). Ključne pretpostavke korištene prilikom određivanja nadoknadive vrijednosti goodwilla su detaljnije objašnjene u bilješci 12.

Rezerviranje za re-kultivaciju

Grupa priznaje rezervaciju za obveze re-kultivacije na temelju ugovora o koncesiji potpisanog između Ministarstva za industriju, energiju i rudarstvo Zeničko-dobojskog kantona i Tvornice cementa Kakanj. U skladu s potpisanim ugovorom o koncesiji, Društvo ima obvezu re-kultivacije u iznosu od 0,2 KM po toni iskopanog vapnenca. Rezerviranje za ovu obvezu se priznaje godišnje na temelju stvarne količine iskopanog vapnenca (bilješka 12) i u skladu s računovodstvenom politikom opisanom u bilješci 2.5 m).

2.5 Sažetak računovodstvenih politika

Primijenjene računovodstvene politike su istovjetne prošlogodišnjim. Do dana objave ovih financijskih izvješća Savez računovođa, revizora i financijskih djelatnika u Federaciji BiH nije preveo i objavio nove standarde niti tumačenja, kao ni nove ili dopunjene MSFI-jeve, koji su objavljeni od strane Odbora nakon listopada 2009. Grupa će razmotriti utjecaj tih novih ili dopunjenih standarda i tumačenja na financijska izvješća nakon njihovog prijevoda i objave od strane Saveza.

a) Poslovna spajanja i goodwill

Poslovna spajanja iskazuju se primjenom metode računovodstva stjecanja. Trošak stjecanja priznaje se kao kumulirana prenesena naknada vrednovana na datum stjecanja, fer vrijednost i iznos bilo kojeg nekontroliranog interesa kod društva koje stječe. Za svako poslovno spajanje stjecatelj priznaje nekontrolirani interes kod društva koje stječe ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine društva koje se stječe. Nastali troškovi stjecanja se priznaju kao trošak razdoblja. Kada Grupa stječe poslovanje, procjenjuje financijsku imovinu i obveze po prikladnoj klasifikaciji u skladu s ugovorenim uvjetima, ekonomskim okolnostima i primjerenim uvjetima na datum stjecanja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranija ulaganja u društvo koje se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz izvješće o sveobuhvatnoj dobiti. Bilo koja potencijalna naknada koja se treba isplatiti prodavatelju priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaje se u računu dobiti i gubitka.

Goodwill stečen poslovnim spajanjem početno se mjeri po trošku koji je razlika između troška poslovnog spajanja i učešća Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem se od datuma stjecanja raspoređuje na jedinicu koja stvara novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja, bez obzira jesu li ostala imovina ili obveze Grupe dodijeljene tim jedinicama ili grupama jedinica. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja.

Umanjenje se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac manji od njene knjigovodstvene vrijednosti, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. U slučaju kada goodwill čini dio jedinice koja stvara novac, a dio poslovanja te jedinice se napušta, goodwill povezan s tim dijelom poslovanja se uključuje u knjigovodstvenu vrijednost napuštenog poslovanja kada se određuje dobitak ili gubitak od napuštanja poslovanja. Goodwill koji je na ovaj način rashodovan mjeri se na osnovu relativne vrijednosti napuštenog poslovanja i zadržanog dijela jedinice koja stvara novac.

2.5 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

a) Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

Ulaganja u ovisna društva

Ulaganja u ovisna društva se u pojedinačnim financijskim izvješćima priznaju po trošku stjecanja.

Ulaganja u zajednički pothvat

Grupa ima udio u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udio u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice. Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udio Grupe u nerealiziranim dobitcima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

Ulaganja u zajednički pothvat se u pojedinačnim financijskim izvješćima priznaju po trošku umanjenom za potencijalne gubitke vrijednosti.

Transakcije pod zajedničkom kontrolom

Transakcije pod zajedničkom kontrolom se evidentiraju po metodi stjecanja. Imovina društva koje se stječe i pretpostavljene obveze koje se mogu identificirati priznaju se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Razlika između fer vrijednosti neto stečene imovine i ukupne isplaćene naknade se priznaje ili kao goodwill (ako je naknada veća od fer vrijednosti neto stečene imovine) ili kao negativni goodwill (ako je fer vrijednost neto stečene imovine veća od plaćene naknade). Goodwill se priznaje u izvješću o financijskom položaju i godišnje testira na umanjenje (bilješka 2.4 I), dok se negativni goodwill priznaje u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem se dogodila transakcija.

b) Strane valute

Pojedinačna i konsolidirana financijska izvješća iskazana su u konvertibilnim markama, koje su funkcionalna i izvještajna valuta Društva. Svaka članica Grupe određuje vlastitu funkcionalnu valutu koja se koristi za iskazivanje stavki u zasebnim financijskim izvješćima svake članice. Poslovne promjene iskazane u stranim valutama evidentiraju se preračunom u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna aktiva i pasiva izražena u stranoj valuti preračunata je u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na datum bilance. Sve razlike uključuju se u račun dobiti i gubitka. Nemonetarne stavke koje se iskazuju prema povijesnom trošku u stranoj valuti preračunate su po važećem tečaju na datum inicijalne poslovne promjene. Nemonetarne stavke koje se iskazuju prema fer vrijednosti u stranoj valuti preračunate su po važećem tečaju na datum određivanja fer vrijednosti.

2.5 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

c) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kad postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom pritecati u Grupi i Društvo i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, neovisno o tome kada će prihodi biti naplaćeni. Prihod od prodaje se priznaje umanjen za poreze i popuste. Grupa je procijenila svoje financijske ugovore po navedenim kriterijima kako bi zaključila ponaša li se kao principal ili kao agent, te je zaključila da se u svim ugovorima ponaša kao principal. Slijedeći posebni kriteriji priznavanja prihoda također moraju biti zadovoljeni:

Prodaja učinaka

Prihod od prodaje proizvoda priznaje se u fakturiranom iznosu umanjenom za poreze u trenutku prijenosa rizika i vlasništva na kupca (obično po dostavi robe) i kada se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski razmjernoj osnovi (koristeći ugovorenu kamatnu stopu).

d) Dugotrajna materijalna imovina

Materijalna imovina nabavljena nakon 1998. godine vodi se po nabavnoj vrijednosti, izuzevši trošak tekućeg održavanja, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirano umanjenje vrijednosti.

Dugotrajna materijalna imovina bila je predmet revalorizacije u periodu od 1992. do 1998. godine u skladu sa metodologijom za revalorizaciju i stopama propisanim od strane Vlade Bosne i Hercegovine zbog hiperinflacije. Zadnja revalorizacija materijalne i nematerijalne imovine je izvršena 1998. godine. U skladu sa Zakonom o privatizaciji sva revalorizacijska rezerva je uključena u temeljni kapital Društva.

Amortizacija se obračunava pravocrtno sukladno korisnom vijeku trajanja imovine. Korištene stope amortizacije potpadaju u sljedeće stope:

<i>Vrsta imovine</i>	<i>Stopa</i>
Građevinski objekti	2,5 - 10%
Infrastrukturni objekti	4 do 10%
Oprema za proizvodnju cementa	5 do 10%
Rezervni dijelovi	20%
Vozila	10 do 20%
Postrojenja i oprema	10 do 20%
Informatička oprema	20 do 33,30%

Knjigovodstvena vrijednost postrojenja i opreme se provjerava zbog mogućnosti umanjenja vrijednosti imovine kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknativa.

2.5 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

d) Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Knjigovodstveni iznos pojedine nekretnine, postrojenja ili opreme se prestaje priznavati u trenutku otuđivanja, ili kada se buduće ekonomske koristi ne očekuju od njegove upotrebe ili otuđenja. Dobitke ili gubitke proizašle od prestanka priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se u dobit ili gubitak u godini kada je prestalo njihovo priznavanje.

Rezidualne vrijednosti imovine, korisni vijek trajanja imovine i metode se provjeravaju i prilagođavaju, po potrebi, na kraju svake financijske godine. Nakon svake veće inspekcije, trošak inspekcije priznaje se u knjigovodstvenoj vrijednosti postrojenja i opreme kao zamjena ako su zadovoljeni kriteriji priznavanja. Eventualna neto knjigovodstvena vrijednost prošle inspekcije priznaje se u trenutku nove inspekcije u računu dobiti i gubitka.

e) Dugotrajna nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina se početno priznaje po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualni gubitak od umanjenja vrijednosti. Koristan vijek upotrebe nematerijalne imovine procjenjuje se kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna imovina s ograničenim korisnim vijekom upotrebe se amortizira kroz vijek ekonomske korisnosti, a umanjenje njezine vrijednosti se procjenjuje u bilo kojem trenutku u kojem postoje naznake da je vrijednost imovine smanjena. Razdoblje i metoda amortizacije nematerijalne imovine s ograničenim korisnim vijekom upotrebe revidira se barem na kraju svake financijske godine. Promjene u očekivanom korisnom vijeku ili u očekivanom obrascu iskorištavanja budućih ekonomskih koristi nematerijalne imovine se prikladno iskazuju putem promjene razdoblja ili metode amortizacije, te se tretiraju kao promjene računovodstvenih procjena. Trošak amortizacije nematerijalne imovine s ograničenim vijekom trajanja priznaje se kao rashod u računu dobiti i gubitka u skladu sa funkcijom nematerijalne imovine.

Amortizacijske stope za dugotrajnu nematerijalnu imovinu s ograničenim vijekom trajanja su kako slijedi:

<i>Vrsta imovine</i>	<i>Stopa</i>
Koncesije	3,33%
Licence	20%
Softver	20%

f) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji imovine za čije je stavljanje u upotrebu potrebno duže vremensko razdoblje, kapitaliziraju se kao dio troška te imovine. Svi ostali troškovi posudbe priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju kada su nastali. Troškovi posudbi, uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita

2.5 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

g) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su izvorna financijska imovina sa fiksnim ili odredivim otplaćivanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Takva imovina se vodi po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Dobici i gubici se priznaju u računu dobitka i gubitka kada se zajmovi i potraživanja rashoduju ili kada im se umanju vrijednost, kao i kroz proces amortizacije.

h) Zalihe

Zalihe se iskazuju po prosječnoj vrijednosti troška nabave ili po neto nadoknadivoj vrijednosti utvrđenoj na osnovi tržišnih uvjeta na kraju godine umanjenoj za procijenjene troškove završetka zaliha i nužne troškove prodaje, ovisno o tome koja je vrijednost niža. Vrijednost proizvodnje uključuje vrijednost sirovina i energije, amortizaciju, vrijednost utrošenog rada, te direktne i indirektno proizvodne troškove na osnovi normalnog instaliranog kapaciteta isključujući troškove posudbe. Sirovine se iskazuju po prosječnoj ponderiranoj vrijednosti.

Zastarjele zalihe i zalihe s usporenim obrtajem svedene su na nadoknadivu vrijednost korištenjem vrijednosnog usklađenja zaliha.

Vrijednosno usklađivanje zaliha radi se na osnovi kretanja materijala. Dva tipa kretanja su relevantna - primici (ulazi materijala) i potrošnja (izlazi materijala). Starosna struktura se utvrđuje FIFO metodom (prva ulazna je prva izlazna). Društvo koristi slijedeće postotke za vrijednosno usklađivanje zaliha:

<i>Zadnje izdavanje/primitak prije</i>	<i>Smanjenje vrijednosti</i>
1. godine	30%
2. godine	30%
3. godine	60%
4. godine	60%
5. godine	60%
6. godine	90%

i) Potraživanja od kupaca

Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

j) Novac i novčani ekvivalenti

Gotovina i novčani ekvivalenti u bilanci se sastoje od sredstava na računima u bankama i u blagajni te kratkoročnih depozita sa izvornim dospijanjem od tri mjeseca ili manje.

2.5 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

k) Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu se na svaki datum bilance određuje u skladu s kotiranom tržišnom cijenom, bez oduzimanja troškova transakcije. Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu određuje se korištenjem prikladnih tehnika vrednovanja. Takve tehnike mogu uključivati:

- Korištenje nedavnih transakcija pod tržišnim uvjetima
- Referencu na aktualnu fer vrijednost drugog instrumenta koji je suštinski isti
- Analizu diskontiranih novčanih tijekova ili druge modele vrednovanja

l) Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Na svaki datum bilance Grupa procjenjuje postoje li indikatori umanjenja vrijednosti imovine. Ako postoje indikatori umanjenja, ili ako je potrebno napraviti godišnji test umanjenja imovine, Grupa procjenjuje njenu nadoknadivu vrijednost. Nadoknadiva vrijednost predstavlja veći iznos između fer vrijednosti imovine ili jedinice koja stvara novac umanjene za troškove prodaje i njene vrijednosti u upotrebi, te se određuje za svaku pojedinu imovinu, osim u slučaju kada imovina ne generira novčane tijekove koji su u velikoj mjeri neovisni od novčanih tijekova druge imovine ili grupe imovine. Kada je knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac veća od njene nadoknadive vrijednosti, vrijednost imovine se umanjuje do nadoknadive vrijednosti. Prilikom određivanja vrijednosti u upotrebi, procijenjeni novčani tijekovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Prilikom određivanja fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, u obzir se uzimaju informacije o aktualnim tržišnim transakcijama, ako su dostupne. Ako se takve transakcije ne mogu identificirati, koristi se prikladan model vrednovanja. Ovi izračuni su potvrđeni drugim vrednovanjima, kotiranim tržišnim cijenama za ovisna društva čijim se dionicama trguje ili drugim dostupnim indikatorima fer vrijednosti.

Grupa temelji svoje izračune umanjenja vrijednosti na detaljnim budžetima i procjenama, koji su pripremljeni posebno za svaku jedinicu koja stvara novac na koju je alocirana pojedinačna imovina. Ovi budžeti i procjene obično pokrivaju razdoblje od pet godina. Za duža razdoblja se računa dugoročna stopa rasta koja se primjenjuje u procjene budućih novčanih tijekova nakon treće godine.

Gubici od umanjenja vrijednosti imovine, osim goodwill-a, uključujući umanjenje zaliha, priznaju se u računu dobiti i gubitka u troškovnim kategorijama sukladno funkciji imovine čija je vrijednost umanjena.

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja se za svu imovinu, osim goodwill-a, procjenjuje postojanje indikatora da prethodno priznati gubici od umanjenja vrijednosti više ne postoje ili da su se smanjili. Ako takvi indikatori postoje, Grupa procjenjuje nadoknadivu vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac. Prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo u slučaju kad je došlo do promjene u pretpostavkama koje su korištene prilikom određivanja nadoknadive vrijednosti u odnosu na razdoblje u kojem je priznat gubitak od umanjenja. Ukidanje gubitka od umanjenja vrijednosti se može napraviti samo do iznosa kojim knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi njenu nadoknadivu vrijednost, niti premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila određena, neto od amortizacije, u slučaju da nije bilo priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u prethodnim godinama. Takvo ukidanje se priznaje u računu dobiti i gubitka osim u slučaju kada je imovina vrednovana po revaloriziranom iznosu kada se ukidanje umanjenja priznaje kao povećanje revalorizacije.

2.5 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

l) Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nastavak)

Testiranje umanjenja goodwill-a odvija se pod specifičnim karakteristikama. Goodwill se na umanjenje testira godišnje (na 31. prosinca) i u slučaju kada postoje okolnosti koje ukazuju na potencijalno umanjenje njegove knjigovodstvene vrijednosti. Umanjenje vrijednosti goodwill-a se određuje procjenom nadoknadive vrijednosti svake jedinice koja stvara novac na koju je goodwill alocirano. U slučaju kada je nadoknadiivi iznos manji od njegove knjigovodstvene vrijednosti priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a se ne može ukinuti u budućim razdobljima.

m) Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili konstruktivnu) kao ishod prošlog događaja, a vjerojatno je da će za podmirenje biti potreban odljev sredstava koja utjelovljuju ekonomske koristi koji je moguće pouzdano procijeniti. Trošak koji se odnosi na eventualno rezerviranje iskazuje se u računu dobiti i gubitka umanjeno za eventualne povrate. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca materijalan, rezerviranja se diskontiraju koristeći tekuću stopu prije oporezivanja koja, ako je prikladno, odražava rizike specifične za navedenu obvezu.

Rezerviranja za re-kultivaciju

U skladu s odlukom vlade Zeničko-dobojskog kantona, dobivena je koncesija za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina potrebnih za proizvodnju klinkera, cementa i ostalih materijala za izgradnju na teritoriju općine Kakanj. Ugovor o koncesiji je zaključen između Ministarstva za industriju, energiju i rudarstvo Zeničko-dobojskog kantona kao koncedenta i Tvornice cementa Kakanj kao koncesionara s društvom Heidelberg Cement AG iz Njemačke kao supotpisnikom na dan 12. rujna 2000. godine. Koncesija je odobrena za razdoblje od 30 godina. U skladu s ugovorom, Grupa ima obvezu re-kultivacije u iznosu od 0,2 KM po toni eksploatirane sirovine. Rezervacija se priznaje godišnje na temelju stvarne količine eksploatirane sirovine.

n) Potencijalna sredstva i obveze

Potencijalne obveze se ne iskazuju u financijskim izvješćima. One se objavljuju u bilješkama, osim ako postoji razumna vjerojatnost odljeva sredstava. Potencijalna sredstva se ne priznaju u financijskim izvješćima, već se prikazuju u bilješki ako je vjerojatan priljev ekonomskih koristi.

o) Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih obuhvaćaju primanja zaposlenih kao što su nadnice, plaće, porezi i doprinosi na plaće, naknade za korištenje godišnjeg odmora i naknade za vrijeme bolovanja, otpremnine pri sporazumnom raskidu radnog odnosa, naknade za topli obrok i dodatne naknade za godišnji odmor te se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem su nastala.

Otpremnine radnicima pri odlasku u mirovinu su definirane internim aktom u visini tri prosječne plaće Federacije ili radnika, u ovisnosti o tome što je povoljnije za zaposlenika. Ova naknada ne podliježe obračunu poreza i doprinosa. Otpremnine radnicima pri odlasku u mirovinu se priznaju u računu dobitka i gubitka prema planu definiranih primanja koja su zaposleni zaradili u tekućem i ranijim razdobljima.

2.5 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

p) Financijski najam

Društvo evidentira financijske najmove kao imovinu i obveze u bilanci kada počne najam po vrijednosti koja je na početku financijskog najma jednaka fer vrijednosti imovine na koju se najam odnosi ili, ako je manja, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih otplata najma. Pri izračunavanju sadašnje vrijednosti minimalnih otplata najma, diskontni faktor koji se koristi jednak je kamatnoj stopi uključenoj u najam, a ako se ta stopa ne može odrediti, koristi se prosječna tržišna kamatna stopa. Otplate financijskog najma se raspoređuju u financijske troškove i smanjuju ugovorne obveze. Politika amortizacije za unajmljena sredstva koja je moguće amortizirati je jednaka politici amortizacije imovine u vlasništvu Društva.

r) Operativni najam

Otplate operativnog najma se evidentiraju kao trošak po linearnoj metodi tijekom trajanja ugovora o najmu, čak i kada nisu plaćeni po toj osnovi.

s) Porezi

Oporezivanje se provodi u skladu s poreznim propisima Federacije Bosne i Hercegovine a za poslovne jedinice u Republici Srpskoj u skladu propisima tog entiteta. Stopa poreza na dobit u oba entiteta je 10%. Propisi Federacije Bosne i Hercegovine daju mogućnost poreznog oslobođanja po osnovu investiranja u razdoblju od 5 godina.

U Bosni i Hercegovini ne postoji formalan postupak za utvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava. Porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u toku sljedećih pet godina.

Prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 12 „Porez na dobit“ odgođeni porez na dobit se priznaje po metodi obveze i odražava sve značajne privremene razlike između vrijednosti imovine i obveza u poreznoj bilanci i iskazanih stanja u financijskim izvješćima. Budući da ne postoje značajne vremenske razlike odgođeni porez nije bilo potrebno iskazati u financijskim izvješćima.

t) Događaji nakon datuma bilance

Događaji nakon kraja financijske godine koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe i Društva na datum bilance (događaji koji zahtijevaju usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon datuma bilance koji ne zahtijevaju usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3 Prihodi od prodaje

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
Prihodi od prodaje dobara	76.373	65.923	67.319	61.329
Prihod od prodaje roba	12.940	20.335	846	2.047
Prihod od usluga prijevoza	5.029	3.794	3.702	3.030
Prihod od ostalih usluga	15	-	-	82
	<u>94.357</u>	<u>90.052</u>	<u>71.867</u>	<u>66.488</u>

U 2013. godini Društvo je prodalo 478 tisuća tona cementa (u 2012. godini: 425 tisuća tona). Povećanje volumena prodaje rezultat je povećanja potrošnje cementa na domaćem tržištu zbog kontinuiranih radova na koridoru Vc, kao i povećanja tržišnog udjela Društva na domaćem tržištu. U 2013. godini Društvo je prodalo 1 tisuća tona granulirane visokopećne troske nabavljene kao roba za prodaju (u 2012 godini 65 tisuća tona).

U 2013 godini Grupa je prodala 523 tisuće tona cementa i 277 tisuću kubnih metara betona (u 2012 483 tisuća tona cementa i 243 kubnih metara betona).

Prihodi od prodaje dobara prema zemljopisnom području

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	65.037	60.756	61.809	54.148
Prihodi od prodaje na stranom tržištu	11.336	5.167	5.510	7.181
	<u>76.373</u>	<u>65.923</u>	<u>67.319</u>	<u>61.329</u>

Prihodi od prodaje roba prema zemljopisnom području

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
Prodaja roba na domaćem tržištu	12.803	18.848	709	560
Prodaja roba na stranom tržištu	137	1.487	137	1.487
	<u>12.940</u>	<u>20.335</u>	<u>846</u>	<u>2.047</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

3 Prihodi od prodaje (nastavak)

Prihodi od usluga prijevoza prema zemljopisnom području

	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	2013. godina	2012. godina	2013. godina	2012. godina
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Usluge prijevoza na domaćem tržištu	3.522	3.794	2.195	1.219
Usluge prijevoza na stranom tržištu	1.507	-	1.507	1.811
	<u>5.029</u>	<u>3.794</u>	<u>3.702</u>	<u>3.030</u>

4 Troškovi prodanih proizvoda

	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	2013. godina	2012. godina	2013. godina	2012. godina
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Trošak energije	15.899	15.660	14.943	14.706
Trošak materijala	15.563	17.774	7.993	11.110
Trošak plaća	8.535	8.795	7.199	7.296
Amortizacija	10.652	10.463	8.955	8.745
Usluge održavanja	1.525	1.400	1.218	1.115
Usluge transporta	605	788	605	788
Ostale usluge	1.578	1.530	1.445	1.443
Promjena u zalihama nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda	644	(1.024)	644	(1.024)
Nabavna vrijednost prodate robe	4.753	9.048	776	1.572
Trošak transporta – gotovi proizvodi	7.319	6.623	3.942	4.684
Ostali troškovi	788	1.010	452	739
	<u>67.861</u>	<u>72.067</u>	<u>48.172</u>	<u>51.174</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

5 Opći i administrativni troškovi

	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	2013. godina	2012. godina	2013. godina	2012. godina
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Plaće	4.344	3.464	3.416	2.679
Porezi i članarine udruženjima	724	595	639	517
Bankovne usluge	49	57	36	42
Troškovi usluga	629	646	477	457
Troškovi službenih putovanja	123	184	107	161
Amortizacija	444	443	362	379
Troškovi goriva i električne energije	443	429	383	371
Troškovi osiguranja	81	177	73	169
Troškovi najma	155	154	22	23
Troškovi održavanja	212	170	132	119
Marketing	371	300	299	300
Materijalni troškovi	134	181	105	143
Troškovi telefona i poštanskih usluga	156	166	72	76
Reprezentacija	232	313	197	243
Ostali troškovi	198	319	181	273
	<u>8.295</u>	<u>7.598</u>	<u>6.501</u>	<u>5.952</u>

6 Ostali prihodi

	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	2013. godina	2012. godina	2013. godina	2012. godina
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Prihod od prodaje materijala	57	247	57	247
Ukidanje rezervacija	93	215	85	75
Dobici od prodaje stalnih sredstava	390	263	23	11
Naplaćena otpisana potraživanja	423	128	13	35
Inventurni viškovi	36	14	36	14
Prihod iz prijašnjeg razdoblja	93	73	42	57
Ostali prihodi	13	18	26	5
	<u>1.105</u>	<u>958</u>	<u>282</u>	<u>444</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

7 Ostali rashodi

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
Vrijednosno usklađenje zaliha materijala	654	158	634	148
Ispravak vrijednosti ulaganja u zajednički pothvat	275	-	-	-
Donacije	295	246	291	217
Manjak materijala	25	131	25	129
Troškovi prijašnjeg razdoblja	124	31	112	21
Ispravak vrijednosti potraživanja	1.534	1.255	136	172
Gubici od prodaje materijalne imovine	5	72	5	26
Rezerviranja	72	-	-	-
Ostali troškovi	29	30	4	4
	<u>3.013</u>	<u>1.923</u>	<u>1.207</u>	<u>717</u>

8 Neto financijski prihodi

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
Prihod od kamata	983	852	708	378
Pozitivne tečajne razlike	47	184	34	44
	<u>1.030</u>	<u>1.036</u>	<u>742</u>	<u>422</u>
Tečajne razlike	23	188	22	38
Zatezna kamata	79	1	6	1
	<u>102</u>	<u>189</u>	<u>28</u>	<u>39</u>
Neto financijski prihod	<u>928</u>	<u>847</u>	<u>714</u>	<u>383</u>

9 Porez na dobit

Bosna i Hercegovina podijeljena je na dva entiteta, koja imaju različite porezne zakone, Federacija Bosna i Hercegovina (Federacija) i Republika Srpska. Društvo uglavnom posluje u Federaciji, ali isto tako ima poslovnu jedinicu u Republici Srpskoj (Poslovna jedinica Banja Luka).

U oba entiteta stopa poreza na dobit je 10%.

Zakon o porezu na dobit Federacije daje mogućnost potpunog poreznog oslobađanja u roku od 5 godina na bazi investiranja.

Pod "Investiranjem dobiti" predviđene Zakonom podrazumijeva se investiranje u proizvodnju na području Federacije. Porezno oslobađanje postiže se ako, temeljem unaprijed odobrenog plana od strane Skupštine, Društvo investira 20 milijuna KM u periodu od 5 godina (od čega 4 milijuna KM moraju biti investirana u prvoj godini poreznog oslobađanja). Društvo nema obavezu izdvajanja dijela dobiti za investiranje. U periodu poreznog oslobađanja Društvo nema obavezu plaćanja poreznih akontacija tokom godine

U Republici Srpskoj porezna olakšica se može ostvariti samo investiranjem u toku godine i to u proizvodne kapacitete.

Na osnovu Odluke Skupštine Društvo koristi poresko oslobađanje za period 2009. do 2013. godine na bazi investiranja te nema obaveze za porez na dobit u Federaciji. U 2009. godini to jest prvoj godini poreskog oslobađanja Društvo je ispunilo jedan od uslova (investiranje 4 miliona KM). U razdoblju od 2009 to 2013. godine ukupne investicije Društva iznosile su 22.361 tisuća KM što znači da je Društvo ispunilo zakonske uvjete za oslobađanje plaćanja poreza na dobit.

Ukupna dobit Društva prije oporezivanja u 2013. godini iznosi 18.280 tisuća KM, od čega se na Federaciju odnosi 17.348 tisuća KM, što je oslobođeno plaćanja poreza, a na Republiku Srpsku se odnosi 932 tisuća KM.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

9 Porez na dobit (nastavak)

Grupa:

	2013. godina Tisuće KM	2012. godina Tisuće KM
Računovodstvena dobit prije poreza na dobit	17.172	9.920
Porez na dobitak 10%	1.717	992
Usklađenje porezne osnovice	158	132
- kazne	55	-
- 70% troškova reprezentacije	21	48
- ostalo	82	84
Porez 10% (Federacija)	1.875	1.124
Umanjenje porezne obveze po osnovi investicija Federacija	(1.740)	(1.048)
Porez na dobit Federacija	135	76
Porez na dobit u Republici Srpskoj	110	118
Ukupna obveza poreza na dobit	245	194
Umanjenje porezne obveze za preneseni porezni gubitak	-	(92)
Ukupna obveza poreza na dobit	245	102

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

9 Porez na dobit (nastavak)

Društvo:

	2013. godina Tisuće KM	2012. godina Tisuće KM
Računovodstvena dobit prije poreza na dobit	18.280	9.529
Porez na dobitak 10%	1.828	953
Usklađenje porezne osnovice	6	95
- <i>Prihod od dividendi i udjela</i>	(137)	-
- <i>70% troškova reprezentacije</i>	19	20
- <i>Ostalo</i>	114	75
Porez 10% (Federacija)	1.740	1.048
Umanjenje porezne obveze po osnovu reinvestirane dobiti (Federacija)	(1.740)	(1.048)
Porez na dobit Federacija	-	-
Porez na dobit u Republici Srpskoj	94	105
Ukupna obveza poreza na dobit	94	105

10 Zarada po dionici

U svrhu izračunavanja osnovne zarade po dionici, osnovica za izračun je neto konsolidirana dobit nakon oporezivanja. Ukupni broj dionica Društva za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. godine bio je 9.476.540 (kao i za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. godine). Osnovna zarada po dionici na 31. prosinca 2013. godine iznosi 1,79 KM (u 2012. godini je iznosila 1,04 KM). Nije bilo razrijeđene zarade ponude po dionici.

11 Dugotrajna materijalna imovina

Kretanje materijalne imovine Grupe tijekom 2013. godine bilo je kako slijedi:

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ostalo	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Nabavna vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2012.	10.637	153.616	163.015	123	-	327.391
Povećanja	-	-	174	3.680	-	3.854
Prijenos s imovine u pripremi	-	63	693	(756)	-	-
Tečajne razlike	(19)	(24)	(124)	(2)	-	(169)
Rashodovanje i prodaja	(138)	(861)	(1.369)	-	-	(2.368)
Na dan 31. prosinca 2013.	<u>10.480</u>	<u>152.794</u>	<u>162.389</u>	<u>3.045</u>	<u>-</u>	<u>328.708</u>
Akumulirana amortizacija						
Na dan 31. prosinca 2012.	-	91.995	119.891	-	-	211.886
Trošak amortizacije za godinu	-	3.998	7.028	-	-	11.026
Tečajne razlike	-	(12)	(60)	-	-	(72)
Rashodovanje i prodaja	-	(553)	(1.352)	-	-	(1.905)
Ostalo	-	(65)	-	-	-	(65)
Na dan 31. prosinca 2013.	<u>-</u>	<u>95.363</u>	<u>125.507</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>220.870</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2012.	<u>10.637</u>	<u>61.621</u>	<u>43.123</u>	<u>123</u>	<u>-</u>	<u>115.504</u>
Na dan 31. prosinca 2013.	<u>10.480</u>	<u>57.431</u>	<u>36.882</u>	<u>3.045</u>	<u>-</u>	<u>107.838</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

11 Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Kretanje materijalne imovine Grupe tijekom 2012. godine bilo je kako slijedi:

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ostalo	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Nabavna vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2011.	10.092	144.855	160.819	10.786	4	326.556
Povećanja	-	-	510	1.452	-	1.962
Prijenos s imovine u pripremi	547	8.765	2.801	(12.113)	-	-
Tečajne razlike	(2)	(4)	(24)	(2)	-	(32)
Rashodovanje i prodaja	-	-	(1.091)	-	(4)	(1.095)
Na dan 31. prosinca 2012.	<u>10.637</u>	<u>153.616</u>	<u>163.015</u>	<u>123</u>	<u>-</u>	<u>327.391</u>
Akumulirana amortizacija						
Na dan 31. prosinca 2011.	-	88.298	113.765	-	-	202.063
Trošak amortizacije za godinu	-	3.639	7.193	-	-	10.832
Tečajne razlike	-	(2)	(9)	-	-	(11)
Rashodovanje i prodaja	-	(5)	(1.057)	-	-	(1.062)
Ostalo	-	65	-	-	-	65
Na dan 31. prosinca 2012.	<u>-</u>	<u>91.995</u>	<u>119.891</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>211.886</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2011.	<u>10.092</u>	<u>56.557</u>	<u>47.054</u>	<u>10.786</u>	<u>4</u>	<u>124.493</u>
Na dan 31. prosinca 2012.	<u>10.637</u>	<u>61.621</u>	<u>43.123</u>	<u>123</u>	<u>-</u>	<u>115.504</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

11 Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Kretanje materijalne imovine Društva tijekom 2013. godine bilo je kako slijedi:

	Zemljište Tisuće KM	Građevinski objekti Tisuće KM	Postrojenja i prema Tisuće KM	Imovina u pripremi Tisuće KM	Ukupno Tisuće KM
Nabavna vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2012.	7.410	148.783	141.210	73	297.476
Povećanja	-	-	-	3.295	3.295
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	495	(495)	-
Rashodovanje i prodaja	-	(410)	(1.166)	-	(1.576)
Na dan 31. prosinca 2013.	<u>7.410</u>	<u>148.373</u>	<u>140.539</u>	<u>2.873</u>	<u>299.195</u>
Akumulirana amortizacija					
Na dan 31. prosinca 2012.	-	89.944	108.668	-	198.612
Trošak amortizacije za godinu	-	3.756	5.512	-	9.268
Rashodovanje i prodaja	-	(410)	(1.162)	-	(1.572)
Na dan 31. prosinca 2013.	<u>-</u>	<u>93.290</u>	<u>113.018</u>	<u>-</u>	<u>206.308</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2012.	<u>7.410</u>	<u>58.839</u>	<u>32.542</u>	<u>73</u>	<u>98.864</u>
Na dan 31. prosinca 2013.	<u>7.410</u>	<u>55.083</u>	<u>27.521</u>	<u>2.873</u>	<u>92.887</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

11 Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Kretanje materijalne imovine Društva tijekom 2012. godine bilo je kako slijedi:

	Zemljište Tisuće KM	Građevinski objekti Tisuće KM	Postrojenja i prema Tisuće KM	Imovina u pripremi Tisuće KM	Ukupno Tisuće KM
Nabavna vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2011.	7.410	140.070	138.881	10.259	296.620
Povećanja	-	-	278	796	1.074
Prijenos s imovine u pripremi	-	8.713	2.269	(10.982)	-
Rashodovanje i prodaja	-	-	(217)	-	(217)
Na dan 31. prosinca 2012.	<u>7.410</u>	<u>148.783</u>	<u>141.210</u>	<u>73</u>	<u>297.476</u>
Akumulirana amortizacija					
Na dan 31. prosinca 2011.	-	86.553	103.208	-	189.761
Trošak amortizacije za godinu	-	3.391	5.671	-	9.062
Rashodovanje i prodaja	-	-	(211)	-	(211)
Na dan 31. prosinca 2012.	-	<u>89.944</u>	<u>108.668</u>	-	<u>198.612</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2011.	<u>7.410</u>	<u>53.518</u>	<u>35.672</u>	<u>10.259</u>	<u>106.859</u>
Na dan 31. prosinca 2012.	<u>7.410</u>	<u>58.839</u>	<u>32.542</u>	<u>73</u>	<u>98.864</u>

11 Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Tvornica cementa Kakanj u vlasništvu ima 185.478 m² zemljišta u Kaknju gdje se nalazi tvornica. Pored toga Društvo posjeduje 27.306 m² zemlje u Sarajevu gdje je smješten terminal za pakiranje i otpremu cementa i 1.146 m² zemlje u Banja Luka gdje je smješten terminal.

Povećanja u 2013. godini uglavnom se odnose na investicije u dugotrajnu materijalnu imovinu. Najznačajniji projekti u 2013. godini bili su automatizacija mlinova cementa i pakovanja (ulaganja u 2013 godini 724 tisuća KM) , modernizacija opreme za pakovanje i paletizaciju cementa (ulaganja u 2013 godini 391 tisuća KM) ,modernizacija CBA aparata u laboratoriji (ulaganja u 2013 298 tisuća KM) i izgradnja administrativne zgrade (ulaganja u 2013 godini 308 tisuća KM, a u 2012 godini 72 tisuće KM) . Svi projekti se nastavljaju u 2014 godini. Uz ove investicije Grupa je u 2013. godini nabavila tri miksera ukupne vrijednosti od 323 tisuću KM (dva za TBG BH i jedan za TBG Beton) .

Društvo je sukladno računovodstvenim politikama kapitaliziralo nabavljene rezervne dijelove čija je vrijednost veća od 40 TKM. Kapitalizirani rezervni dijelovi se amortiziraju tijekom korisnog vijeka trajanja za koji se procjenjuje da je 5 godina. Vrijednost nabavljenih rezervnih dijelova koji su kapitalizirani u 2013 godini iznosi 149 tisuća KM, te uplatilo avans za nove dijelove u iznosu od 521 tisuću KM. (u 2012. godini kapitalizirani su rezervni dijelovi u iznosu od 278 tisuće KM).

U 2013. godini Društvo je rashodovalo tri montažna objekta i jedan rotacioni stroj za pakovanje cementa te manji iznos opreme koja više nije bila upotrebljiva.

Na dan 31. prosinca 2013. godine ugovorene, a nerealizirane obaveze za isporuku materijalne i nematerijalne imovine su iznosile 1.158 tisuća KM (na dan 31. prosinca 2012. godine Društvo nije imalo ugovorenih, a nerealiziranih obaveza za isporuku materijalne i nematerijalne imovine).

12 Dugotrajna nematerijalna imovina

Kretanje nematerijalne imovine u Grupi tijekom 2013. godine bilo je sljedeće:

	Licence i koncesije	Softver i druga nematerijalna imovina	Goodwill	Imovina u pripremi	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Nabavna vrijednost					
31. prosinca 2012.	345	2.565	487	-	3.397
Povećanja	-	33	-	12	45
Prijenos s imovine u pripremi	-	12	-	(12)	-
Tečajna razlika	-	(5)	-	-	(5)
Rashodovanje i prodaja	-	(150)	-	-	(150)
31. prosinca 2013.	<u>345</u>	<u>2.455</u>	<u>487</u>	<u>-</u>	<u>3.287</u>
Akumulirana amortizacija					
31. prosinca 2012.	147	2.428	-	-	2.575
Trošak amortizacije za godinu	16	46	-	-	62
Rashodovanje i prodaja	-	(150)	-	-	(150)
31. prosinca 2013.	<u>163</u>	<u>2.324</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.487</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost					
31. prosinca 2012.	<u>198</u>	<u>137</u>	<u>487</u>	<u>-</u>	<u>822</u>
31. prosinca 2013.	<u>182</u>	<u>131</u>	<u>487</u>	<u>-</u>	<u>800</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

12 Dugotrajna nematerijalna imovina (nastavak)

Kretanje nematerijalne imovine u Grupi tijekom 2012. godine bilo je sljedeće:

	Licence i koncesije	Softver i druga nematerijalna imovina	Goodwill	Imovina u pripremi	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Nabavna vrijednost					
31. prosinca 2011.	331	2.577	487	-	3.395
Povećanja	-	-	-	58	58
Prijenos s imovine u pripremi	14	44	-	(58)	-
Rashodovanje i prodaja	-	(56)	-	-	(56)
31. prosinca 2012.	<u>345</u>	<u>2.565</u>	<u>487</u>	<u>-</u>	<u>3.397</u>
Akumulirana amortizacija					
31. prosinca 2011.	132	2.430	-	-	2.562
Trošak amortizacije za godinu	15	54	-	-	69
Rashodovanje i prodaja	-	(56)	-	-	(56)
31. prosinca 2012.	<u>147</u>	<u>2.428</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2.575</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost					
31. prosinca 2011.	<u>199</u>	<u>147</u>	<u>487</u>	<u>-</u>	<u>833</u>
31. prosinca 2012.	<u>198</u>	<u>137</u>	<u>487</u>	<u>-</u>	<u>822</u>

12 Dugotrajna nematerijalna imovina (nastavak)

Nematerijalna imovina Grupe uključuje goodwill u TBG BH u iznosu od 487 tisuća KM. Za testiranje umanjenja vrijednosti, ukupna vrijednost goodwill alocirana je u jedinicu koja stvara novac TBG BH d.o.o. Nadoknadiivi iznos jedinice TBG BH određen je izračunom vrijednosti u upotrebi korištenjem predviđenih novčanih tijekova iz financijskih planova odobrenih od strane Uprave i Nadzornog odbora koji pokrivaju razdoblje od pet godina. Diskontna stopa nakon poreza primijenjena na predviđene novčane tokove je 16,25% (2012. godine: 13,86%), a novčani tokovi nakon razdoblja od dvije godine ekstrapolirani su korištenjem stope rasta od 2,0% (2012. godine: 2,0 %). Na bazi izvedenih testova vrijednost goodwill-a za 2013. godinu nije umanjena.

Izračun vrijednosti u upotrebi za jedinicu TBG BH najosjetljiviji je na pretpostavke o diskontnoj stopi. Diskontna stopa odražava trenutnu tržišnu procjenu rizika specifičnih za ovu jedinicu, uzimajući u obzir vremensku vrijednost novca i pojedinačni rizik s njom povezane imovine koji nije bio uključen u procjenu novčanih tokova. Izračun diskontne stope temelji se na specifičnim okolnostima primjenjivim za Grupnu i izvodi se iz njenog prosječnog troška kapitala (WACC).

Kretanje nematerijalne imovine u Društvu tijekom 2013. godine bilo je sljedeće:

	Licence i koncesije	Softver i druga nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Nabavna vrijednost				
31. prosinca 2012.	309	2.152	-	2.461
Povećanja	-	-	12	12
Prijenos s imovine u pripremi	-	12	(12)	-
Rashodovanje i prodaja	-	(150)	-	(150)
31. prosinca 2013.	309	2.014	-	2.323
Akumulirana amortizacija				
31. prosinca 2012.	125	2.041	-	2.166
Trošak amortizacije za godinu	10	40	-	50
Rashodovanje i prodaja	-	(150)	-	(150)
31. prosinca 2013.	135	1.931	-	2.066
Neto knjigovodstvena vrijednost				
31. prosinca 2012.	184	111	-	295
31. prosinca 2013.	174	83	-	257

12 Dugotrajna nematerijalna imovina (nastavak)

Kretanje nematerijalne imovine u Društvu tijekom 2012. godine bilo je sljedeće:

	Licence i koncesije	Softver i druga nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Nabavna vrijednost				
31. prosinca 2011.	309	2.137	-	2.446
Povećanja	-	-	15	15
Prijenos s imovine u pripremi	-	15	(15)	-
31. prosinca 2012.	<u>309</u>	<u>2.152</u>	<u>-</u>	<u>2.461</u>
Akumulirana amortizacija				
31. prosinca 2011.	115	1.989	-	2.104
Trošak amortizacije za godinu	10	52	-	62
31. prosinca 2012.	<u>125</u>	<u>2.041</u>	<u>-</u>	<u>2.166</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost				
31. prosinca 2011.	<u>194</u>	<u>148</u>	<u>-</u>	<u>342</u>
31. prosinca 2012.	<u>184</u>	<u>111</u>	<u>-</u>	<u>295</u>

12 Dugotrajna nematerijalna imovina (nastavak)

Softver se uglavnom odnosi na pravo na korištenje SAP softver-a sa neto knjigovodstvenom vrijednošću na dan 31. prosinca 2013. godine od 83 tisuća KM koja se amortizira u razdoblju od 5 godina.

Neto knjigovodstvena vrijednost koncesije na dan 31. prosinca 2013 godine iznosi 174 tisuća KM i odnosi se na jednokratnu koncesionu naknadu plaćenu prije početka eksploatacije.

Koncesija

Prema odluci vlasti Zeničko-dobojskog kantona odobrena je koncesija Tvornici Cementa Kakanj za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, potrebnih za proizvodnju klinkera, cementa i drugih građevinskih materijala na teritoriju općine Kakanj. Ugovor o koncesiji je zaključen između Ministarstva industrije, energije i rudarstva Zeničko-dobojskog kantona kao davatelja koncesije i Tvornice Cementa Kakanj kao koncesionara sa Heidelberg Cement AG Germany kao supotpisnikom, dana 12. rujna 2000. godine. Koncesija je dana na razdoblje od 30 godina. Ekskluzivna prava na koncesiju dana su Tvornici Cementa Kakanj ovim ugovorom za istraživanje i eksploataciju sirovinskih minerala na području koncesije na teritoriju općine Kakanj.

Ministarstvo se obvezalo, u slučaju da tijekom razdoblja trajanja ugovora o koncesiji ne budu dostupne potrebne količine i kvaliteta, dati prioritet Tvornici cementa Kakanj za odobrenje novih koncesijskih prava izvan područja koncesije.

Ministarstvo ima obvezu da osigura izdavanje potrebnih dozvola za izgradnju objekata navedenih u projektnoj dokumentaciji. Pravo na korištenje zemljišta i objekata dodijeljeno je Tvornici Cementa Kakanj tijekom razdoblja trajanja koncesije.

Tvornica Cementa Kakanj morala je platiti jednokratnu naknadu za koncesijska prava u iznosu KM 0,50 po metru kvadratnom područja na kojem je eksploatacija dozvoljena, te se obvezala na plaćanje dodatne koncesijske naknade u iznosu of KM 0,80 po toni eksploatirane rudače. Također je obveza Tvornice Cementa Kakanj stvoriti rezervaciju za rekultivaciju u iznosu od KM 0,20 po toni eksploatirane rudače.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

13 Ulaganja u ovisna društva

	Zemlja u kojoj je Društvo registrirano	Datum osnivanja	Postotak u temeljnem kapitalu	Društvo 31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godine Tisuće KM
TBG BH d.o.o.	BiH	3.7.2001	100%	10.247	10.247
TBG Beton d.o.o.	RH	4.11.1997	100%	14.201	14.201
Transport servis d.o.o.	BiH	26.4. 2001	100%	2	2
Građevinski agregati d.o.o.	BiH	26.4. 2001	100%	2	2
				<u>24.452</u>	<u>24.452</u>

14 Ulaganja u zajednički pothvat

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u zajednički pothvat uključuje:

	31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	31. prosinca 2012. godine Tisuće KM
TBG-Strabag d.o.o.	795	1.117
	<u>795</u>	<u>1.117</u>

Grupa (TBG Beton d.o.o.) posjeduje 50% udjel u zajedničkom pothvatu TBG-Strabag d.o.o.sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Osnovna djelatnost tog društva je proizvodnja betona.

Udio Grupe u nerevidiranom poslovnom gubitku društva TBG-Strabag d.o.o. za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine je priznat u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 97 tisuća KM (2012. godina: 417 tisuća KM je priznato na temelju nerevidiranih rezultata).

	31. prosinca 2013. godine Nerevidirano Tisuće KM	31. prosinca 2012.godine Nerevidirano Tisuće KM
<i>Udio u izvješću o financijskom položaju zajednički kontroliranog društva:</i>		
Kratkotrajna imovina	750	702
Dugotrajna imovina	598	469
Kratkoročne obveze	(387)	(95)
Dugoročne obveze	(47)	-
Neto imovina	<u>914</u>	<u>1.076</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

14 Ulaganja u zajednički pothvat (nastavak)

	2013. Nerevidirano	2012. Nerevidirano
<i>Udio u prihodima i dobiti zajednički kontroliranog društva:</i>		
Prihodi	1.378	1.251
(Gubitak)	<u>(97)</u>	<u>(417)</u>

15 Ostala financijska imovina

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
Potraživanja za kredite date zaposlenima	921	1.028	921	1.028
Udruga cementara BiH	10	10	10	10
Vrijednosno usklađenje potraživanja za kredite	<u>(248)</u>	<u>(284)</u>	<u>(248)</u>	<u>(284)</u>
	<u>683</u>	<u>754</u>	<u>683</u>	<u>754</u>

U 2008. godini članovima Uprave odobrena su tri kredita u ukupnom iznosu od KM 900 tisuća. U 2011. godini su krediti povećani za KM 300 tisuća. Rok otplate je sedam godina uz kamatnu stopu od 2%.

Vrijednosno usklađenje potraživanja za date kredite zaposlenima u iznosu od 248 tisuća KM (31. prosinca 2012.: 284 tisuće KM) odnosi se na razliku između nominalne vrijednosti kredita i njihove sadašnje vrijednosti izračunate primjenom efektivne kamatne stope od 8%.

16 Zalihe

	Grupa 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Grupa 31. prosinca 2012. godini Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godina Tisuće KM
Sirovine	4.078	5.133	3.219	4.018
Zalihe nedovršene proizvodnje i polugotovih proizvoda	3.586	4.129	3.586	4.129
Rezervni dijelovi	3.051	3.391	2.856	3.193
Roba	91	372	87	77
Gotovi proizvodi	263	365	263	365
Predujmovi za zalihe	<u>15</u>	<u>-</u>	<u>15</u>	<u>-</u>
	<u>11.084</u>	<u>13.390</u>	<u>10.026</u>	<u>11.782</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

17 Potraživanja od kupaca

	Grupa 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Grupa 31. prosinca 2012. godina Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godina Tisuće KM
Potraživanja od kupaca	23.340	18.766	6.485	3.964
Vrijednosno usklađivanje potraživanja	(4.413)	(3.418)	(434)	(375)
Potraživanja od povezanih društava (bilješka 25)	-	350	6.934	5.657
	<u>18.927</u>	<u>15.698</u>	<u>12.985</u>	<u>9.246</u>

Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja

	Grupa 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Grupa 31. prosinca 2012. godina Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godina Tisuće KM
Početno stanje	3.418	2.932	375	857
Povećanje	1.534	1.255	136	172
Naplaćena prethodno ispravljena potraživanja	(423)	(128)	(13)	(35)
Ukidanje rezervacija	(116)	(641)	(64)	(619)
Završno stanje	<u>4.413</u>	<u>3.418</u>	<u>434</u>	<u>375</u>

Starosna struktura potraživanja

	Grupa 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Grupa 31. prosinca 2012. godina Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2013. godina Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godina Tisuće KM
Nedospjela potraživanja	9.545	5.919	5.356	4.163
Dospjela ispravljena potraživanja	4.413	3.418	434	375
Dospjela neispravljena	9.382	9.779	7.629	5.083
<i>Dospjelo od 1 do 30 dana</i>	<i>2.861</i>	<i>2.508</i>	<i>3.340</i>	<i>1.799</i>
<i>Dospjelo od 31 do 90 dana</i>	<i>2.665</i>	<i>2.851</i>	<i>3.041</i>	<i>2.023</i>
<i>Dospjelo od 91 do 180 dana</i>	<i>1.482</i>	<i>2.558</i>	<i>828</i>	<i>820</i>
<i>Dospjelo više od 180 dana</i>	<i>2.374</i>	<i>1.862</i>	<i>420</i>	<i>441</i>
Ispravak vrijednosti potraživanja	(4.413)	(3.418)	(434)	(375)
	<u>18.927</u>	<u>15.698</u>	<u>12.985</u>	<u>9.246</u>

Potraživanja od kupaca u Društvu ne nose kamate, a rokovi dospelja kreću se od 30 do 60 dana. Dodatno su ta potraživanja od kupaca Društva uglavnom osigurana bankovnim garancijama. Kod ostalih društva u Grupi potraživanja od kupaca nose kamate i samo su dijelom osigurana garancijama, a većim se dijelom osiguravaju mjenicama.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

18 Kratkotrajna financijska imovina

Kratkotrajna financijska imovina u iznosu od 107 tisuća maraka (31. prosinca 2012. godine 57 tisuća maraka) odnosi se na kratkoročni dio dugoročnih kredita odobrenih članovima Uprave (bilješka 15).

19 Novac i novčani ekvivalenti

	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca
	2013. godina	2012. godina	2013. godina	2012. godina
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Žiro račun	5.185	4.147	1.736	1.948
Devizni račun	17	254	1.211	103
Kratkoročni depoziti	32.055	20.578	27.833	16.566
Novac u blagajni	4	2	1	1
	<u>37.261</u>	<u>24.981</u>	<u>30.781</u>	<u>18.618</u>

Kamatna stopa na depozite po viđenju je 0,3%.

Na dan 31. prosinca 2013. godine Grupa ima dva oročena depozita kod Raiffeisen bank BiH d.d. Sarajevo:

- Flexi Plus depozit u vlasništvu Društva potpisan na rok od 60 mjeseci i kamatnu stopu od 3,45% godišnje. U periodu važenja ugovora Društvo raspolaže sredstvima u potpunosti do iznosa od 100 tisuća KM koje je obavezno držati na računu u periodu trajanja ugovora.
- Flexi Plus depozit u vlasništvu ovisnog društva TBG BH d.o.o. potpisan na rok od 60 mjeseci s godišnjom kamatnom stopom od 3,15%. Tijekom razdoblja ugovora ovisno društvo raspolaže sredstvima u potpunosti do iznosa od 10 tisuća KM koji je obavezno držati na računu u razdoblju važenja ugovora.

20 Kapital i rezerve

Temeljni kapital

Temeljni kapital Društva čini 9.476.540 redovnih dionica nominalne vrijednosti KM 10 tisuća po dionici. Struktura dioničara Društva na dan 31. prosinca 2013. i 2012. godine je sljedeća:

	Broj dionica	KM 000	%
Ceeminvestment	8.839.236	88.392	93,27
PIF PROF PLUS d.d. Sarajevo BIH	318.124	3.181	3,35
Ostali dioničari	319.180	3.192	3,38
	<u>9.476.540</u>	<u>94.765</u>	<u>100</u>

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u koje se treba alocirati 10% neto dobiti tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 25 % temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 25 % temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

20 Kapital i rezerve (nastavak)

Zadržana dobit

Zadržana dobit u bilanci Društva u ukupnom iznosu 10.200 tisuća nije raspoloživa za upotrebu dioničarima, a odnosi se na dobit reinvestiranu tijekom 2008. godine koja se odnosi na poreznu olakšicu za 2007. godinu .

21 Dugoročna rezerviranja

	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca
	2013. godina	2012. godina	2013. godina	2012. godina
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Rezerviranja za re-kultivaciju	1.040	978	1.040	978
Rezerviranja za otpremnine	296	319	296	319
Rezerviranja za sudske sporove	17	102	17	102
	<u>1.353</u>	<u>1.399</u>	<u>1.353</u>	<u>1.399</u>

Povećanje rezervacija za rekultivaciju se temelji na ugovoru o koncesiji sa Ministarstvom za industriju, energetiku i rudarstvo Zeničko-dobojskog kantona i Tvornice cement Kakanj. Izračunate su na temelju mjesečnih količina izvađenog vapnenca pomnoženih sa KM 0,2 po toni (bilješka 12).

Kretanja dugoročnih rezerviranja tijekom 2013. godine

	Rezerviranja za re-kultivaciju	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za sudske sporove
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Početno stanje	978	319	102
Smanjenje rezervacija	(60)	(68)	(85)
Povećanje rezervacija	122	12	-
Završno stanje	<u>1.040</u>	<u>296</u>	<u>17</u>

22 Obveze prema dobavljačima

	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca
	2013. godina	2012. godina	2013. godina	2012. godina
	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM	Tisuće KM
Obveze prema dobavljačima u zemlji	6.632	6.592	3.863	3.737
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	316	325	309	321
Obveze prema povezanim društvima (bilješka 25)	1.503	3.456	167	1.432
	<u>8.451</u>	<u>10.373</u>	<u>4.339</u>	<u>5.490</u>

23 Ostale obveze

	Grupa 31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	Grupa 31. prosinca 2012. godine Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godine Tisuće KM
Obveze za plaće	594	602	474	507
Obveze za bonus	911	564	754	390
Obaveze za poreze i doprinose na plaću	427	383	349	308
Obveze za ostale poreze i doprinose	300	170	258	149
Obveze za primljene predujmove	104	171	78	113
Obveze za dividendu	386	374	386	374
Ostale kratkoročne obveze	26	30	20	16
	<u>2.748</u>	<u>2.294</u>	<u>2.319</u>	<u>1.857</u>

Obveze prema zaposlenicima

Svi zaposlenici su uključeni u državni mirovinski fond. Uplate u državni mirovinski fond su definirane zakonom. Rezervacije su ustanovljene za obveze prema zaposlenima vezano uz umirovljenje (prema duljini radnog staža). Rezervacije za umirovljenje ovise o zadovoljenju uvjeta za umirovljenje važećih u Društvu. Visina naknade utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenih.

Troškovi plaća Društva u 2013. godini uključivali su trošak bruto plaća, bruto naknada plaća i bruto naknade ostalih oporezivih primanja u iznosu od 8.252 tisuća KM (7.618 tisuće KM u 2012. godini), doprinose na plaću u iznosu od 788 tisuća KM (763 tisuća KM u 2012. godini), te neoporeziva primanja u iznosu od 1.560 tisuća KM (topli obrok 899 tisuća KM, prijevoz 96 tisuća KM, regres 231 tisuća KM, nagrade 62 tisuća KM i osiguranje 35 tisuća KM).

Bruto plaće uključuju i stimulatívne otpremnine za sporazumni prestanak radnog odnosa u iznosu od 550 tisuća KM.

Troškovi plaća grupe u 2013 godini su iznosili 12.879 tisuća KM (u 2012. godini 12.259 tisuća KM).

24 Operativni najam

Najmodavac	Objekt najma	Istek najma	Plaćanja u 2013. godini Tisuće KM	Plaćanja unutar jedne godine Tisuće KM	Plaćanja nakon godinu dana do pet godina Tisuće KM
Termoelektrana Kakanj	Depo za trosku	Prosinac 2015	142	142	142
TBG BH	Objekti	Prosinac 2014	8	8	-
Conica MinoIta	Oprema	Rujan 2015	23	23	23

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

25 Povezana društva

Povezana društva su društva koja spadaju u HeidelbergCement AG Grupu. Transakcije s povezanim društvima odnose se na kupovinu roba i usluga i kredite dane članovima Uprave.

Potraživanja od povezanih društava

	Grupa 31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	Grupa 31. prosinca 2012. godine Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godine Tisuće KM
DDC Zagreb	-		2.447	3.007
TBG BH d.o.o.	-	-	4.487	2.299
Duna-Drava Cement Kft Vac	-	350	-	350
	<u>-</u>	<u>350</u>	<u>6.934</u>	<u>5.656</u>

Obveze prema povezanim društvima

	Grupa 31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	Grupa 31. prosinca 2012. godine Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2013. godine Tisuće KM	Društvo 31. prosinca 2012. godine Tisuće KM
Heidelberger Zement AG	56	58	56	50
Heidelberg Cement Technology Center	96	96	96	96
Duna-Drava Cement Kft Vac	1.351	3.302	15	1.286
	<u>1.503</u>	<u>3.456</u>	<u>167</u>	<u>1.432</u>

Prihodi od povezanih društava

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
DDC Zagreb d.o.o.	-	-	7.017	9.074
Duna-Drava Cement Kft Vac	-	1.475	-	1.475
TBG BH d.o.o.	-	-	11.295	7.647
	<u>-</u>	<u>1.475</u>	<u>18.312</u>	<u>18.196</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

25 Povezana društva (nastavak)

Rashodi od povezanih društava

	Grupa 2013. godina Tisuće KM	Grupa 2012. godina Tisuće KM	Društvo 2013. godina Tisuće KM	Društvo 2012. godina Tisuće KM
Heidelberg Cement AG	296	298	230	214
Heidelberg Cement Technology Center	150	287	150	287
HC Trading INC	5.887	6.515	5.887	6.515
Duna-Drava Cement Kft Vac	7.372	12.114	188	3.016
TBG BH	-	-	25	28
	<u>13.656</u>	<u>19.214</u>	<u>6.480</u>	<u>10.060</u>

Naknade ključnim osobama u Upravi

U 2013. godini ukupni trošak naknada plaćenih ključnim osobama u Upravi Društva iznosile su 1.149 tisuća KM (u 2012. godini 872 tisuća KM). Ključne osobe uključuju članove Uprave, odnosno Direktora i izvršne direktore.

U 2008. godini Društvo je odobrilo kredite za tri člana Uprave u ukupnom iznosu od 1.200 tisuća KM s rokom otplate od sedam godina i trogodišnjim razdobljem počeka. Krediti nisu osigurani a godišnja kamatna stopa iznosi 2% (bilješka 15).

	2013 Tisuće KM	2012 Tisuće KM
Neto plaća uključujući varijabilni dio	587	420
Ostala oporeziva primanja	79	74
Doprinosi iz plaće	299	222
Bruto plaća	<u>965</u>	<u>716</u>
Doprinosi na plaću	101	74
	<u>1.066</u>	<u>790</u>
Porezi i doprinosi na materijalne koristi	63	63
Ostala neoporeziva primanja	20	19
Ukupni trošak	<u>1.149</u>	<u>872</u>

26 Financijski instrumenti i upravljanje financijskim rizikom

Procjena fer vrijednosti

Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su potraživanja od kupaca, ostala kratkotrajna imovina, obveze prema dobavljačima i ostale obveze, primljeni depoziti. Knjigovodstvena vrijednost novčanih ekvivalenata i ostale kratkotrajne imovine približna je njihovoj fer vrijednosti s obzirom na kratkoročno dospjeće ovih financijskih instrumenata. Slično, povijesni trošak knjigovodstvenog iznosa potraživanja, obveza prema dobavljačima i primljenih depozita koji su podložni normalnim uvjetima poslovanja približna su njihovim fer vrijednostima.

Upravljanje financijskim rizikom

Društvo ne koristi derivatne financijske instrumente za upravljanje financijskim i operativnim rizikom. Glavne politike izloženosti riziku i politike upravljanja rizikom sažete su kako slijedi:

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana koja sudjeluje u financijskom instrumentu neće ispuniti svoje obveze i time uzrokovati gubitak drugoj strani. Grupa je izložena kreditnom riziku iz svojih poslovnih aktivnosti (primarno riziku nenaplativosti potraživanja) i iz financijskih aktivnosti, uključujući depozite u bankama i financijskim institucijama. Kreditni rizik vezan za potraživanja od kupaca se nadzire na razini pojedinog društva u okviru grupe i u skladu s politikom, procedurama i kontrolama definiranim na razini grupe. Otvorena potraživanja od kupaca se redovito nadziru a sve isporuke najvećim kupcima su osigurane bankovnim garancijama ili drugim instrumentima osiguranja. Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika niti prema jednoj stranci ili grupi stranaka sa sličnim karakteristikama. Grupa procjenjuje da je koncentracija kreditnog rizika za potraživanja od kupaca niska.

Kreditni rizik koji proizlazi iz salda s bankama i drugim financijskim institucijama (uglavnom vezan za novac, ekvivalente novca i dane kredite) nadzire i vodi financijski odjel Grupe u skladu s politikama grupe. Višak sredstava se ulaže samo kod provjerenih stranaka. Izloženost Grupe kreditnom riziku proizlazi iz nemogućnosti druge strane da podmiri svoje obveze, pri čemu je maksimalna izloženost jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti te imovine.

Rizik kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatnu stopu koja je primjenjiva na taj financijski instrument. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja.

Društvo nema kredite koji nose kamate koje bi mogle društvo izložiti riziku kamatnih stopa.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti koji se smatra rizikom financiranja je rizik da će se Društvo susresti s poteškoćama u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti. Višak novca ulaže se uglavnom u kratkoročne depozite.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

26 Financijski instrumenti i upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje financijskim rizikom (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Tablice ispod prikazuju strukturu dospijuća obveza prema dobavljačima i ostalih obveza za Grupu i za Društvo.

Grupa:

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze Svi iznosi u tisućama KM	Dospijeuće za					Ukupno
	0-30 dana	31-60 dana	61-90 dana	91-120 dana	>120 dana	
Godina završena 31. prosinca 2013.	6.997	3.909	286	6	1	11.199
Godina završena 31. prosinca 2012.	8.996	2.896	1.176	39	-	13.107

Društvo:

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze Svi iznosi u tisućama KM	Dospijeuće za					Ukupno
	0-30 dana	31-60 dana	61-90 dana	91-120 dana	>120 dana	
Godina završena 31. prosinca 2013.	5.379	1.222	55	-	2	6.658
Godina završena 31. prosinca 2012.	6.029	1.304	12	2	-	7.347

Rizik promijene deviznih tečajeva

Rizik promjene deviznih tečajeva je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati uslijed promjene tečajeva. Društvo prihode ostvaruje na domaćem i stranom tržištu ali neke nabave osnovnih sredstava su denominirane u EUR. S obzirom da je tečaj konvertibilne marke (KM) prema EUR fiksna, rizik nije značajan.

Upravljanje kapitalom

Kapital uključuje temeljni kapital i rezerve. Primarni cilj Grupnog upravljanja kapitalom je osigurati održavanje povoljnih kapitalnih pokazatelja kako bi bili potpora poslovanju i maksimizirali vrijednost imatelja udjela.

Grupa upravlja kapitalnom strukturom i prilagođava ju promjenama ekonomske situacije. Kako bi održala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može koristiti isplate dividende dioničarima, povrat kapitala ili izdavanje novih dionica.

Tijekom godina koje završavaju 31. prosinca 2013., odnosno 31. prosinca 2012. nije bilo promjena u ciljevima, politikama ili procesima.

27 Događaji nakon izvještajnog datuma

Nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije zaključno s 31. prosincem 2013. godine koji bi imali značajan utjecaj na financijska izvješća na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Grupe da bi zahtijevala objavu u bilješkama uz financijska izvješća